

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/33/2021
Identifikačné číslo spisu: 1116220008
Dátum vydania rozhodnutia: 07.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Zeleňaková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1116220008.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč - Šeberu v trestnej veci obvineného P. C., pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom v Bratislave 7. júna 2022, o dovolaní obvineného P. C. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 7. novembra 2017, sp. zn. 3To/99/2017, takto

rozhodol:

I. Uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/99/2017 zo 7. novembra 2017 a v konaní, ktoré mu predchádzalo bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku,

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 145 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, § 319 Trestného poriadku

v n e p r o s p e c h obvineného P. C..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/99/2017 zo 7. novembra 2017 a z r u š u j e aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku p r i k a z u j e Krajskému súdu v Bratislave, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II. Na základe § 380 ods. 2 Trestného poriadku podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku obvineného P. C., narodeného XX. Z. XXXX v S. C., trvale bytom S. - pobyt bezdomovca, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava b e r i e d o v ä z b y.

Lehota väzby začína plynúť okamihom vyhlásenia tohto rozhodnutia, t. j. 7. júna 2022 o 11.35 hod.

Väzbu bude obvinený P. C. vykonávať v Ústave na výkon väzby Bratislava.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu obvineného P. C. dohľadom probačného a mediačného úradníka n e n a h r á d z a.

Odôvodnenie

I.

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zo 17. júla 2017, sp. zn. 2Tk/4/2016 bol obvinený P. C. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona na tom skutkovom základe že:

- 3. mája 2016 v čase približne od 16.30 do 18.02 hod. v C. v lokalite E. N. pod ulicou C. X/A v chatke bez popisného čísla na parcele č. XXXX/X na LV XXXX, katastrálne územie N., súc pod vplyvom alkoholu po predchádzajúcej slovnej hádke udrel poškodenú G. N., narodenú XX. XX. XXXX v C., masívnym popolníkom do oblasti temena hlavy, po čom došlo medzi obžalovaným a poškodenou k zápasu, pri ktorom ju chytil za ruky a tieto je pred telom zviazal šnúrkou, ktorú si vytiahol zo svojej mikiny a následne ju opäť a tentokrát dvakrát udrel popolníkom do hlavy, po čom sa poškodená zvalila na posteľ, po tomto zobral zo stola zapaľovač a podpálil ním roh periny, na ktorej ležala poškodená a z chatky odišiel na dvor záhrady, následkom čoho došlo v chatke k požiaru, po uhasení ktorého bolo nájdené obhorené telo poškodenej G. N., pričom poškodená utrpela následkom fyzického útoku na jej osobu tepelné poškodenie viacerých vnútorných tkanív a orgánov, rozsiahly tepelne zmenený krvný výron mäkkých lebečných pokrývok v temenej až príľahlej časti ľavej spánkovej oblasti hlavy, podkožnú tržnú ranu mäkkých lebečných pokrývok v ľavej spánkovej oblasti hlavy, krvný výron v ľavom spánkovom svale, trieštivú mierne vpáčenú (impresívnu) zlomeninu lebečnej klenby v ľavej temenno-spánkovej a príľahlej čelovej oblasti hlavy s viacerými mnohými líniami predchádzajúcimi na lebečnú klenbu a spodinu, zakrvácanie do tukového tkaniva ľavej očnice, krvný výron nad tvrdou blanou mozgu v oblasti konvexnej plochy mozgu (20 ml tekutej krvi a 5 g krvných zrazenín), krvný výron pod tvrdou blanou mozgu v oboch spánkových oblastiach a v zadnej lebečnej jame (30 ml tekutej krvi a 7 g krvných zrazenín), zakrvácanie pod mäkké blany mozgu v oblasti oboch spánkových lalokov výraznejšie vľavo, pomliaždenie mozgu na vonkajšej bočnej ploche ľavého a spodinovej ploche pravého spánkového laloka mozgu, opuch mozgu, zlomeninu prednej časti jarmového výbežku ľavej spánkovej kosti, krvný výron v svalstve strednej tretiny jazyka obojstranne, povlak sadzí na sliznici hrtana a hornej tretiny priedušnice, drobné bodkovité krvné výrony pod vnútornou blanou ľavej komory srdca a sliznice žalúdka a opuch pľúc, ktorým na mieste podľahla, pričom bezprostrednou príčinou smrti bolo zlyhanie riadiacej činnosti mozgu - mozgová centrálna smrť v dôsledku závažných poranení hlavy a tepelného poškodenia tela, ktoré utrpela v stave ťažkej opitosti pri napadnutí obžalovaným.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 22 (dvadsaťdva) rokov a 6 (šesť) mesiacov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil súd prvého stupňa obvinenému aj ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona okresný súd súčasne zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 4T/48/2015 z 23. júna 2016 právoplatný toho istého dňa, ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 0T/66/2015 zo 6. júna 2015, právoplatný 9. júna 2015, vo výrokoch o treste, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušení stratili podklad a zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému nahradiť poškodenému - Mestská časť Bratislava - Nové Mesto škodu vo výške 258,62 Eur.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej

tiež „krajský súd" alebo „odvolací súd") uznesením zo 7. novembra 2017, sp. zn. 3To/99/2017 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti naposledy označenému rozsudku krajského súdu podal obvinený, prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Ing. Lujzy Jurkovičovej PhD., so sídlom v Bratislave, Domkárska ul. č. 4, vo svoj prospech dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. e), písm. g), písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku obvinený poukazuje na článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor") definoval obsah práva na spravodlivé súdne konanie a v nadväznosti na to namietal, že predseda senátu okresného súdu mal byť, podľa jeho názoru, z vykonávania úkonov trestného konania v jeho veci, z dôvodu zaujatosti voči obvinenému, vylúčený. Dovolateľ podal v priebehu konania viacero námietok zaujatosti aj podaní, kde dôvody zaujatosti bližšie špecifikoval, avšak ani jednej z nich nebolo vyhovené. V tejto súvislosti namietal, že sudca JUDr. Stanislav Dutko rozhodoval o jeho skoršom odsúdení (sp. zn. 0T/23/15 z 22. februára 2014), kedy mu uložil trest zákazu pobytu v C., ktorý dovolateľ porušil, čo spadá do obdobia aktuálneho trestného konania s tým, že prelnanie porušenia rozhodnutia a následného trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu, a o ktorom má rozhodovať ten istý sudca, vytvára, podľa názoru obvineného, podmienky pre jeho ovplyvnenie pri nestrannom rozhodovaní.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku obvinený namietal, že trest vo výške 22 rokov a 6 mesiacov, ktorý mu bol uložený v jeho 57 rokoch, je pre neho fatálny. Vyjadril názor, že takýto trest nie je zákonný ani primeraný, upozornil v tejto súvislosti na potrebu dodržiavania ustanovenia § 34 ods. 4 Trestného zákona a poukázal na to, že sú verejne známe prípady, kedy páchatelom brutálnych vražd v súbehu s inými trestnými činmi boli uložené oveľa nižšie tresty ako jemu.

V rámci namietaných dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku obvinený dôvodil, že pochybenia okresného súdu neboli odvolacím súdom napravené, poukázal na obsah práva na obhajobu, konštatoval jeho veľký význam s dôrazom na vnútroštátnu, ako aj medzinárodnú právnu úpravu a ďalej namietal, že hlavnými dôkazmi, na podklade ktorých súdy nižšieho stupňa, ale aj orgány činné v trestnom konaní považovali za preukázané, že poškodenú najprv fyzicky napadol, spôsobil jej zranenia na hlave a potom ju zapálil, boli jeho výpovede učinené pod vplyvom alkoholu, v dôsledku čoho si na okolnosti skutku vôbec nepamätal. V tejto súvislosti namietal odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu, z ktorého je zrejmé, že na jednej strane uveril tvrdeniam obvineného, že skutok spáchal, na strane druhej už neveril jeho vyjadreniu, že poškodenej ublížiť nechcel, len sa bránil jej útokom, čo podľa názoru dovolateľa znamená, že súd prvého stupňa si účelovo vyberal čomu uveriť a čomu nie, keďže podľa názoru okresného súdu nie je možné, aby si obvinený výpovede vymýšľal a prispôboval zisteným skutočnostiam, pričom spomínanú argumentáciu nekriticky prevzal aj odvolací súd, ktorý sa vôbec nezaoberal odvolacími dôvodmi obvineného, čím mu tak odoprel právo na obhajobu. Za účelový považoval dovolateľ postup súdov nižšieho stupňa aj z dôvodu, že uverili jeho výpovediam z prípravného konania, nie však už jeho výpovedi prednesenej na hlavnom pojednávaní. Zopakoval, že bol uznaný vinným len na podklade jeho výpovede z prípravného konania, hoci jeho výpoveď pred súdom bola s ňou v značnom rozpore, a preto nemohla byť, podľa názoru obvineného, v takomto prípade podkladom pre odsudzujúci rozsudok. Opätovne zdôraznil, že skutková veta rozhodnutia okresného súdu vychádza z jeho výpovede z prípravného konania, kedy však vypovedal pod vplyvom alkoholu a následnú výpoveď len opakoval podľa predčítania a usmernenia orgánov činných v trestnom konaní. V tejto súvislosti uviedol, že smrť jeho priateľky je nesporná, čo mu je veľmi ľúto, avšak považoval za sporné, čo sa udialo na mieste činu, za akých okolností došlo k zraneniam, ktoré spôsobili smrť poškodenej, akým spôsobom došlo k požiaru chatky a podotkol, že k uvedeným okolnostiam iné dôkazy ako jeho výpovede v prípravnom konaní neexistujú, avšak tieto učinil pod vplyvom alkoholu, dezorientácie, silného rozrušenia po skutku, výlučne pod vplyvom sľúbeného nízkeho trestu a dohody o vine a treste, ku ktorej nakoniec prokurátorka z jemu neznámych dôvodov

odmietla pristúpiť. Dotknuté jeho výpovede nevychádzali z toho, čo o skutku vie a čo si o ňom pamätá, ale vypovedal to, čo si myslel, čo sa mohlo teoreticky udiť, keďže skutok si vôbec nepamätal. V tejto súvislosti konštatoval, že dohoda o vine a treste mu bola sľubovaná v čase, keď bol na polícii najskôr vypočutý bez prítomnosti obhajcu pod vplyvom alkoholu poukazujúc na namerané hodnoty alkoholu uňho, a to 4. mája 2016 o 14:35:41 hod. - 0.68 promile, o 14:57:58 - 0.64 promile, 18:04:07 - 0.34 promile a o 21.05 - 0.09 mg/l.

V dôvodoch podaného dovolania obvinený ďalej vyjadril názor, že odvolací súd zjavne deformoval skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, vrátane výpovede člena Hasičského a záchranného zboru svedka Z. C.. Krajský súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že svedok Z. C. vylúčil nedbalostné konanie, napríklad fajčenie ako príčinu vzniku požiaru, pretože na mieste činu neboli nájdené žiadne nedopalky, ale aj manipuláciu so sviečkami a kahancami používanými na svietenie, pretože tie sa nachádzali mimo určeného miesta ohniska, pritom podľa názoru obvineného si krajský súd uvedené tvrdenia z hlavného pojednávania prispôbil, tak ako mu to čo najviac vyhovovalo. Svedok Z. C. totiž uviedol, že bolo vylúčené nedbalostné konanie ako napr. fajčenie, nakoľko v mieste ohniska požiaru neboli nájdené žiadne nedopalky a nájdené sviečky, kahance používané na svietenie sa nachádzali mimo stanoveného ohniska požiaru, z čoho obvinený vyvodil záver, že manipulácia so sviečkami a kahancami používanými na svietenie nebola výpoveďou svedka Z. C. vylúčená, keďže svedok len konštatoval fakt, že tieto predmety sa nachádzali mimo určeného miesta požiaru. Zároveň odvolací súd neuviedol na základe čoho ustálil, že sviečky a kahance sa nachádzali mimo určeného ohniska. Tieto skutočnosti, podľa názoru obvineného, naopak svedčia o tom, že sviečky sa na mieste činu nachádzali a bolo aj potvrdené, že si v chatke sviečkami svietili. Navyše svedok Z. C. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní na otázku obhajoby nedbalostné konanie pri manipulácii s otvoreným ohňom ako možnú príčinu požiaru pripustil (zápisnica o hlavnom pojednávaní zo 17. februára 2017 strana 7), čo znamená, že dotknutá výpoveď potvrdzuje verziu, že oheň mohol vzniknúť od sviečky, ktorá horela na stolíku vedľa postele, kde ležala poškodená. V tejto súvislosti obvinený ešte namietal, že na spomínanom hlavnom pojednávaní bolo preto potrebné odstrániť rozpor vo výpovedi dotknutého svedka, keďže ako prvú príčinu požiaru pripustil úmyselné podpálenie, ale zároveň nevyvylúčil nedbalostné konanie pri manipulácii s otvoreným ohňom a keďže tieto rozpory odstránené neboli, dotknutá výpoveď nie je relevantným dôkazom pre odsúdenie. Nebolo preto ani jednoznačne preukázané, že úmyselne podpálil perinu, na ktorej ležala poškodená, požiar v chatke si vysvetľuje prevrhnutím sviečky, ktorá bola na stolíku pri posteli, kde ležala poškodená, pričom skutočnosť, že si mali v chatke s poškodenou svietiť sviečkami, potvrdili aj svedkovia E. a N.. To, kde sa nachádzala jedna sviečka (na spomínanom stolíku vedľa postele) mal a mohol potvrdiť aj svedok A. N., ktorý mal byť vypočutý na hlavnom pojednávaní, avšak nepodarilo sa ho predvolať, ani predviesť, v dôsledku čoho súd prvého stupňa od jeho výpovede na hlavnom pojednávaní upustil. Takýto postup však obvinený považoval za neprávny, pretože práve uvedený svedok mohol potvrdiť dôležité skutočnosti v jeho prospech. Obvinený sa taktiež nestotožnil s argumentáciou odvolacieho súdu, ktorý na jednej strane považoval založenie požiaru za dôležitú skutkovú okolnosť, avšak na strane druhej ju považoval za okolnosť, ktorá nezakladala zavinenie za stíhaný skutok, keďže požiar nebol v príčinnej súvislosti so smrťou poškodenej. Obvinený však vyjadril názor, že táto skutočnosť bola dôležitá nielen z dôvodu ustálenia skutkového stavu a záveru o vine, ale mala vplyv aj na kvalifikáciu skutku, keďže požiar mal dopomôcť k smrti poškodenej, ako to plynie aj zo zistení znalcov, v zmysle ktorých bola smrť poškodenej v príčinnej súvislosti so závažným poranením hlavy a termickým poškodením tela. Vo vzájomnom rozpore je, podľa názoru obvineného, aj argumentácia odvolacieho súdu, ktorý na jednej strane tvrdí, že otázka založenia požiaru v chatke sama osebe nezakladá zavinenie obvineného, na druhej strane touto okolnosťou odôvodňuje jeho úmysel poškodenú usmrtiť (strana 20 uznesenia odvolacieho súdu). V tejto súvislosti obvinený ešte namietal, že vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní vysvetlil, že v prípravnom konaní síce vypovedal, že zapálil perinu on, avšak len pod tlakom orgánov činných v trestnom konaní a vidiny nižšieho trestu v prípade uzavretia dohody o vine a treste. Porušenie práva na obhajobu videl obvinený aj v tom, že súd prvého stupňa nevykonával dôkaz navrhovaný prokurátorom, a to výsluch vyšetrovateľa Policajného zboru k otázke sľúbenej dohody o vine a treste, na podklade ktorej sa mal v prípravnom konaní priznať, hoci o jeho zamietnutí nerozhodol, pričom nevypočutie svedkov, ktorých výpovede mohli vyznieť v jeho prospech, považoval obvinený za porušenie jeho práva na obhajobu. Súdom nižšieho stupňa, ako aj

orgánom činným v trestnom konaní dovolateľ ďalej vyčítal, že sa nezaoberali skutočnosťou, prečo bolo telo poškodenej nájdené na úplne inom mieste, než na mieste, ktoré označil pri svojej výpovedi v prípravnom konaní. V tejto súvislosti poukazoval taktiež na skutočnosť, že pokiaľ mal požiar vzniknúť od zapálenej periny, poškodená by nemala obhorené, tak ako to uviedol súd prvého stupňa vo svojom rozsudku, čo prevzal aj odvolací súd, len nohy. Na základe uvedeného dovolateľ namieta, že podľa jeho názoru, si súdy nižšieho stupňa povyberali z jeho výpovedí, len to čo im vyhovovalo a rozpory svedčiacie v jeho prospech nechali bez povšimnutia, čím porušili jeho právo na obhajobu, keďže zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že sa mal dopustiť konania tak, ako je uvedené v takzvanej skutkovej vete rozsudku okresného súdu a ani z jednej svedeckej výpovede prednesenej na hlavnom pojednávaní nevyplýva, že motívom jeho konania malo byť zavraždenie jeho priateľky, pričom súdy nižšieho stupňa vzhľadom na jeho priznanie v prípravnom konaní tento motív ani nezisťovali, avšak priznanie obžalovaného nie je absolútnym dôkazným prostriedkom a nezbavuje orgány činné v trestnom konaní a súd povinnosti zadokumentovania dôkazov v prospech aj neprospech obvineného, navyše procesná zásada voľného hodnotenia dôkazov nie je absolútna, a aj hodnotenie dôkazov má svoje limity (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 438/11) s tým, že odsudzujúci výrok súdu musí vyplynúť zo zákonom stanoveného procesu zisťovania, vykonania a následného vyhodnotenia rozhodujúcich skutočností tak, aby sa skutkové závery súdneho rozhodnutia neocitli v (extrémnom rozpore) s vlastným obsahom vykonaných dôkazov (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 84/94). V tejto súvislosti obvinený vyjadril názor, že takzvaná skutková veta rozsudku okresného súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, ktoré je v hrubom rozpore s takýmto rozhodnutím súdu. Opätovne namieta, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by mal konať s motívom zavraždenia svojej priateľky, tak ako sa to uvádza v dotknutej skutkovej vete. Porušenie práva na obhajobu vzhľadom na dovolateľ aj v skutočnosti, že súd prvého stupňa neakceptoval jeho námietky a vychádzal iba zo znaleckého posudku (MUDr. Q. Z.), ktorý nemohol byť riadnym a spoľahlivým dôkazom a podkladom pre rozhodnutie súdu, keďže uvedený znalec pri vypracovaní jeho posudku vychádzal len z výpovedí z prípravného konania, ktoré obvinený odmieta, pričom súd prvého stupňa odmietol aj jeho návrh na vypracovanie revízieho znaleckého posudku k posudku horeuvedeného znalca. V tejto súvislosti vyjadril názor, že pokiaľ by znalec vychádzal z riadneho vyšetrenia jeho duševného stavu a všetkých výpovedí v súhre a jednotlivo, závery znaleckého posudku by museli byť iné, keď navyše znalec nemal k dispozícii jeho výpoveď z hlavného pojednávania, z ktorej vyplýva, že podrobnosti samotného skutku si obvinený nepamätá a nemal k dispozícii ani výpoveď svedkyň T. E. a A. O., ktoré jednoznačne mohli mať vplyv na závery jeho znaleckého posudku, keďže aj svedkyňa T. E. uviedla, že ráno po skutku bol v šoku, triasol sa, hovoril nesúvisle a opakoval „G. mi zhorela“.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku namieta, že súdy nižšieho stupňa nesprávne právne kvalifikovali ustálený skutok, pokiaľ jeho konanie posúdili ako trestný čin vraždy, napriek tomu, že nedošlo k naplneniu všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty uvedeného trestného činu. Vyjadril názor, že zistený skutok, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, mal byť posúdený ako trestný čin opilstva podľa § 363 ods. 1 Trestného zákona a to aj z dôvodu, že nemal v úmysle svoju družku zavraždiť, naopak, chcel ju z horiacej chatky vyniesť von, čo sa mu pre veľký oheň nepodarilo, preto ju nakoniec preniesol len mimo horiaceho paplóna, pričom pravdivosti jeho tvrdení nasvedčuje skutočnosť, že mal obhorené vlasy. Pri nesprávnej právnej kvalifikácii zisteného skutku súdy nižšieho stupňa nebrali do úvahy skutočnosť, že bol pod vplyvom návykovej látky a z toho dôvodu bol v stave nepríčetnosti, čo odôvodňuje posudzovanie skutku podľa § 363 ods. 1 Trestného zákona. Namieta, že tvrdenia o nesprávnej kvalifikácii skutku z dôvodu, že bol pod vplyvom alkoholu a z toho dôvodu v stave nepríčetnosti, adresoval súdu viackrát, pričom v tejto súvislosti poukázal na úradný záznam zo 4. mája 2016 spracovaný npor. A. K., v ktorom jeho spracovateľ popisuje skutočnosti z 3. mája 2016 tak, že v rámci výjazdovej služby OS OR PZ Bratislava bol vyslaný na miesto požiaru, pričom počas vyťažovania obvineného zistil, že obvinený bol pod vplyvom alkoholu, zmätočne rozprával, z čoho obvinený vyvodil záver, že bol v šoku z toho, čo sa udialo. V dotknutom úradnom zázname sa nachádza aj prvotné tvrdenie obvineného, že keď uvidel, že z chatky ide dym, vošiel dnu, videl poškodenú ako leží na posteli oproti dverám, snažil sa ju vytiahnuť, pričom ju stiahol z postele, oheň a dym ho však donútili z chatky utiecť, pričom sa snažil zavolať pomoc. A práve tieto jeho prvotné a spontánne výpovede, úradne zaznamenané, mali byť, podľa názoru dovolateľa, základom pri

posudzovaní jeho konania, prítom skutočnosť, že sa snažil svoju priateľku zachrániť pred ohňom, nebola v celom konaní zobratá v úvahu, hoci o takomto priebehu skutkových okolností svedčia znalecké posudky, v ktorých sa uvádza ako centrum požiaru miesto vpravo v rohu chatky, t. j. vpravo pri posteli, na ktorej ležala poškodená a kde ju mal obvinený po hádke fyzicky napadnúť, avšak jej telo ležalo pri dverách. V prospech jeho tvrdenia o snahe poškodenú pred ohňom zachrániť svedčí aj skutočnosť, že požiar najprv nahlásili susedia a až následne obvinený, keďže v tom čase zachraňoval poškodenú. Vykonanými dôkazmi nebolo, podľa názoru dovolateľa jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok, za ktorý bol odsúdený, spáchal zavinene vo forme úmyslu, či už priameho alebo nepriameho. V súvislosti s kvalifikovaním jeho konania ako trestného činu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s použitím § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, namietal použité osobitného kvalifikačného pojmu, a to „na chránenej osobe, t. j. „osobe vyššieho veku“. V tejto časti upriamil pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Tdo 65/2013, podľa ktorého možno spáchanie činu na osobe vyššieho veku v zmysle § 139 ods. 2 Trestného zákona považovať za okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, len pri úmyselnom trestnom čine, zároveň sa vyžaduje, aby páchatel vedel, že poškodený je vyššieho veku a aby túto okolnosť spájal s menším odporom alebo slabšou odvetou poškodeného, umocnením účinku trestného činu voči poškodenému alebo inou okolnosťou, ktorá zakladá alebo podporuje rozhodnutie páchatel'a spáchať trestný čin. Na tomto podklade obvinený namietal, že vek poškodenej nijako nesúvisel so zisteným skutkom a spáchaným trestným činom, nezohrával žiadnu úlohu pri okolnostiach, ku ktorým došlo, t. j. pri hádke medzi obvineným a poškodenou a následnom ublížení na zdraví s následkom smrti. Zjavne nesprávny je preto, podľa názoru dovolateľa, záver súdu prvého stupňa, ako i názor odvolacieho súdu, že práve vek poškodenej mal viesť obvineného k útoku, za ktorý bol odsúdený. Namietal, že použitie § 139 ods. 2 Trestného zákona nebolo na mieste a bolo použité iba z dôvodu, že poškodená mala v čase skutku 65 rokov, avšak, podľa názoru obvineného, bolo jeho použitie vzhľadom na okolnosti skutku len účelové. Poukazujúc na ustanovenia § 168 ods. 1 a § 176 ods. 2 Trestného poriadku zdôraznil povinnosť súdu náležite svoje rozhodnutie odôvodniť ako súčasť práva obvineného na spravodlivý proces (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 226/2006, ÚS 46/2005, II.ÚS 210/2008, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kraska proti Švajčiarsko). Odvolací súd, podľa názoru obvineného, nedal uspokojivú odpoveď na podstatnú časť dôvodov jeho odvolania, a preto je jeho rozhodnutie nepreskúmateľne a nedostatočné.

Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 7. novembra 2017, sp. zn. 3To/99/2017 a konaním, ktoré mu predchádzalo, ako aj rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo 17. júla 2017, sp. zn. 2Tk/4/2016 bol porušený zákon, najmä v ustanoveniach § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, § 2 ods. 7, ods. 9, ods. 10, ods. 12, ods. 14, ods. 18, § 168 ods. 1, § 31 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obvineného, a aby dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 7. novembra 2017, sp. zn. 3To/99/2017, ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo 17. júla 2017, sp. zn. 2Tk/4/2016 zrušil a okresnému súdu prikázal, aby vec znova v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol a tiež, aby dovolací súd zrušil všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že ide v podstate o totožné dovolanie, aké už bolo podané prostredníctvom JUDr. Andrey Cúgovej (z 25. mája 2018), o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky už rozhodol, a to uznesením z 26. septembra 2018, sp. zn. 3Tdo/42/2018 tak, že podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku uvedené dovolanie odmietol. V podanom vyjadrení prokurátor ďalej poukázal na najvyšším súdom formulované dôvody odmietnutia dotknutého dovolania a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, podané dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Vlastnoručným podaním doručeným súdu prvého stupňa 19. novembra 2020 označeným ako „Právo na súdnu a inú právnu ochranu“ podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, obvinený namietal porušenie uvedeného práva. Vyjadril názor, že v jeho prípade bolo nezákonné všetko, a to od

vyšetovania, až po vynesenie rozsudku. Konkrétne namietal, že v pozícii zadržaného bol vypočutý bez advokáta, jeho priznanie ku skutku vyšetrovateľa získali nezákonne pod sľubom nižšieho trestu, čo nespĺnili, nič nevyriešili, iba sa uspokojili s jeho tvrdeniami a prípad expresne rýchlo po 4 mesiacoch uzavreli, prokurátorka namiesto toho, aby spis vrátila, odstúpila ho sudcovi JUDr. Stanislavovi Dutkovi, ktorý miesto toho, aby obžalobu na predbežnom prejednaní obžaloby neprijal, obvinenému ozrejml aký trest mu dá, čím porušil zákon, a preto mal byť vylúčený.

Vo vlastnoručných podaniach, ktoré boli Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené 30. septembra 2021, 24. novembra 2021, 8. decembra 2021 a 16. februára 2022 obvinený opätovne uvádzal skutočnosti už prezentované v podanom dovolaní s tým, že znova namietal postup vyšetrovateľa, ako aj prokurátorky, ktorá podľa jeho názoru podala nezákonnú obžalobu postavenú len na jeho výsluchu z prípravného konania, preto (pre jej nezákonný postup) podal na ňu trestné oznámenie. Ďalej rozporoval priebeh skutkového deja prezentovaný v obžalobe a opakovane namietal postup konajúcich súdov.

V podaniach na (č. l. 1110-1132), ktoré boli 3. septembra 2020 postúpené Krajskou prokuratúrou v Bratislave súdu prvého stupňa, obvinený v podstate totožným spôsobom, ako v horeuvedených podaniach, namietal postup orgánov činných v trestnom konaní, súdov, vyjadroval nesúhlas s ich rozhodnutiami, priebehom úkonov, ako aj zistenými skutkovými závermi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zároveň zistil, že dovolanie obvineného P. C. vo vzťahu k námietke spočívajúcej v nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku týkajúcom sa použitia ustanovení § 145 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona je opodstatnené, čím došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda proces založený na tom, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018).

Naposledy citované ustanovenie teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený

uznaný za vinného, a ktorý je vymedzený v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozsudku, zodpovedá znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu, pod ktorú bol napadnutým rozsudkom podradený.

Obvinený P. C. bol v úvode označeným rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2, písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, pričom krajský súd sa s takouto právnou kvalifikáciou ustáleného skutku bez výhrad stotožnil.

Podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona sa obzvlášť závažného zločinu vraždy dopustí ten, kto iného úmyselne usmrtí a taký čin spácha na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona sa chránenou osobou rozumie osoba vyššieho veku, ktorou podľa § 127 ods. 3 Trestného zákona je osoba staršia ako 60 rokov.

Skutok, ktorým sa obvinený uznáva za vinného, musí byť v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal všetkým znakom skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného (bližšie rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 12/2009), a to vrátane znaku, ktorý podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

Znak dotknutej skutkovej podstaty - spáchanie vyššie uvedeného obzvlášť závažného zločinu na chránenej osobe - osobe vyššieho veku, je vyjadrený v skutkovej vete rozsudku okresného súdu prostredníctvom formulácie „... udrel poškodenú G. N., narodenú XX.XX.XXXX v C. masívnym popolníkom do oblasti temena hlavy ...“, z ktorej je však zrejmé iba to, že obeť trestného činu spáchaného obvineným napĺňa zákonnú definíciu osoby vyššieho veku (§ 127 ods. 3 Trestného zákona), ktorá je chránenou osobou [§ 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona].

Podľa § 139 ods. 2 Trestného zákona ustanovenie odseku 1 (chránená osoba) sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby.

V zmysle vyššie citovaného § 139 ods. 2 Trestného zákona teda možno spáchanie činu voči (na) osobe vyššieho veku považovať za okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, len ak páchatel vedel, že poškodená je osobou vyššieho veku a ak túto okolnosť subjektívne spájal s menším odporom alebo slabšou odvetou poškodeného, umocnením účinku trestného činu voči poškodenému, alebo inou okolnosťou, ktorá zakladá alebo podporuje rozhodnutie páchatel'a spáchať trestný čin [primerane už spomínané rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 117/2014].

Z formulácie skutkovej vety napadnutého rozsudku pritom nijako nevyplýva, že by spáchanie tohto činu bolo z hľadiska obvineného subjektívne ovplyvnené súvislosťou s vekom poškodenej, ktorú s ohľadom na to je potrebné považovať za osobu vyššieho veku.

Preto okresný súd nepostupoval správne, keď konanie obvineného ustálené v takzvanej skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa právne posúdil aj podľa § 145 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, pretože okresným súdom ustálená skutková veta, ktorú krajský súd bezo zmeny akceptoval, neobsahuje žiadne konkrétne skutkové okolnosti, ktoré by vyjadrovali súvislosť medzi skutočnosťou, že v osobe poškodenej išlo o osobu vyššieho veku a konaním obvineného v tom smere, že by si obvinený túto okolnosť subjektívne spájal s menším odporom alebo slabšou odvetou poškodenej, umocnením účinku trestného činu voči poškodenej, alebo inou okolnosťou, ktorá zakladala alebo podporovala rozhodnutie obvineného spáchať trestný čin (uviedenie dátumu narodenia poškodenej v takzvanej skutkovej vete vyššie označeného rozsudku súdu prvého stupňa vyjadruje len to, že v osobe poškodenej ide o osobu vyššieho veku, nie však, ako to už bolo uvedené, súvislosť medzi konaním obvineného a touto okolnosťou), pričom uvedenie takejto skutočnosti v dôvodoch rozhodnutia, keďže ustáleným skutkom sú len tie skutkové okolnosti, ktoré sú uvedené vo výrokovej časti (len tá je záväzná) v takzvanej

skutkovej vete rozhodnutia, nestačí. Následne nesprávne postupoval aj krajský súd, keď s takýmto právnym posúdením konania obvineného (skutku) sa stotožnil, tento nedostatok nenapravil a odvolanie obvineného postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Vzhľadom na to, že okresný súd zistený skutok z vyššie rozvedených dôvodov nesprávne právne posúdil a krajský súd sa s takýmto právnym posúdením dotknutého skutku stotožnil, tento nedostatok nenapravil, jeho postupom došlo k porušeniu zákona, a to § 145 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, § 319 Trestného poriadku a k naplneniu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Preto najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

V novom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne rozhodnúť o odvolaní obvineného a jeho konanie pojaté do skutku uvedeného v takzvanej skutkovej vete rozsudku okresného súdu opätovne právne posúdiť pri súčasnej viazanosti odvolacieho súdu právnym názorom dovolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 1 Trestného poriadku.

A aj keď obvinený v prejednávanej veci podal v poradí už druhé dovolanie, pričom v zásade platí, že ak najvyšší súd už raz o určitej konkrétnej námietke rozhodol v tom smere, že žiaden dovolací dôvod nenapĺňa, s ohľadom na prekážku „res iudicata“ (právoplatne rozhodnutej veci) nemôže túto námietku pri ďalšom dovolaní z hľadiska naplnenia dovolacích dôvodov opätovne preskúmať (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Tdo/63/2018 z 15. novembra 2018, 4Tdo/42/2019 z 3. septembra 2019 a podobne), a aj v pôvodnom dovolaní obvinený právnu kvalifikáciu ustáleného skutku namietal, na námietku týkajúcu sa nesprávneho použitia kvalifikačného momentu (na chránenej osobe) z hľadiska nedostatku jeho vyjadrenia v ustálenom skutku, najvyšší súd v uznesení sp. zn. 3Tdo/42/2018 z 26. septembra 2018 nedal žiadnu odpoveď, pričom túto námietku, keďže môže mať významný dopad na postavenie obvineného, objektívne nie je možné označiť za námietku nepodstatnú.

Ďalšie námietky dovolateľa nepovažoval najvyšší súd za opodstatnené. V prejednávanej veci podané dovolanie je v prevažnej miere opakovaním už predtým podaného dovolania, ktoré bolo už spomínaným uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/42/2018 z 26. septembra 2018 odmietnuté, pričom na jednotlivé dovolacie námietky už bola obvineného poskytnutá primeraná odpoveď.

Napriek tomu nad rámec uvedeného, pre úplnosť, považuje najvyšší súd za potrebné vyjadriť sa k najzásadnejším námietkam obvineného.

Snáď najvýznamnejšou námietkou, ktorou sa obvinený snažil zvrátiť svoje právoplatné odsúdenie je tvrdenie, že jeho výpoveď z prípravného konania, kde sa k spáchaniu stíhaného skutku v celom rozsahu priznal, nebola v konaní použiteľná, pretože vypovedal pod vplyvom alkoholu. K tomu je potrebné v prvom rade uviesť, že obvinený v prípravnom konaní vypovedal 4-krát. Prvýkrát v pozícii podozrivého 4. mája 2016, následne 5. mája 2016 po vznesení obvinenia, teda už v pozícii obvineného, potom 8. mája 2016 pred sudcom pre prípravné konanie a potom ešte na žiadosť obhajoby 6. júla 2016. Pod vplyvom alkoholu, ako to vyplýva z meraní alkoholtestom, bol obvinený len 4. mája 2016, kedy vypovedal v pozícii podozrivého. Vzhľadom na to, že podľa § 85 ods. 4 Trestného poriadku zadržanú osobu policajti bezodkladne oboznámi s dôvodmi zadržania a vypočuje ho a vzhľadom na obmedzenú použiteľnosť výpovede v pozícii podozrivého, orgány činné v trestnom konaní obvineného vypočuli aj keď bol ešte pod vplyvom alkoholu. Táto výpoveď však ako to plynie z obsahu spisu, ale aj odôvodnení napadnutých rozhodnutí, nebola použitá ako podklad pre rozhodnutie súdov nižšieho stupňa, okresný a krajský súd na ňu neprihliadli. Súdov nižšieho stupňa oprelí svoje rozhodnutie aj (teda nielen) o výpoveď obvineného z prípravného konania, ktorú predniesol 5. mája 2016, kedy pod vplyvom alkoholu nebol, pričom pravdivosť jej obsahu potvrdil aj pri svojich výsluchoch 8. mája 2016 a ešte aj 6. júla 2016, kedy taktiež určite pod vplyvom alkoholu nebol (bol vo väzbe). Preto námietka nepoužiteľnosti výpovedí z prípravného konania z dôvodu ovplyvnenia alkoholom nie je vo vzťahu k výpovedi (z 5. mája 2016), ktorú súdy nižšieho stupňa použili ako podklad pre svoje rozhodnutie opodstatnená. A vzhľadom na to, že výpovede zo 4. mája 2016 a 5. mája 2016 predstavujú dva samostatné úkony, keďže obvinený ich

vykonan v rozdielnom procesnom postavení (podozrivého a obvineného), nemajú žiaden súvis, nie je na mieste ani prípadná úvaha o doktríne „plodov otráveného stromu“, ktorej použitie v podmienkach slovenského právneho poriadku je navyše sporné.

Je pravdou, že 4. mája 2016 bol obvinený vypočutý bez obhajcu, avšak vzhľadom na už spomínanú obmedzenú použiteľnosť výpovede podozrivej osoby a skutočnosť, že vychádzajúc z ustanovení § 85 ods. 6 a § 37 Trestného poriadku obvinený musí mať obhajcu, ak ide o povinnú obhajobu, až od momentu vznesenia obvinenia, účasť obhajcu pri výsluchu podozrivej osoby nie je nevyhnutná, ak podozrivá osoba o jeho prítomnosť nepožiadala. Preto neúčastou obhajcu pri výpovedi obvineného v pozícii podozrivého (obvinený sa, ako to plynie zo zápisnice o tomto úkone, práva na obhajcu vzdal, obhajcu si nezvolil) nedošlo k porušeniu žiadnych jeho práv. Napokon, ako to už bolo vyššie uvedené, výpoveď obvineného v pozícii podozrivého zo 4. mája 2016, súdy nižšieho stupňa ako podklad pre svoje odsudzujúce rozhodnutia ani nepoužili.

Nič nenasvedčuje tvrdeniu obvineného, že k spáchaniu stíhanej trestnej činnosti sa priznal len z dôvodu príslubu nižšieho trestu (v rámci konania o dohode o vine a treste) zo strany orgánov činných v trestnom konaní. Aj keď v pozícii podozrivého bol vypočutý bez obhajcu, následne bezprostredne po vznesení obvinenia už obhajcu mal, v prítomnosti ktorého v prípravnom konaní 3-krát v priebehu cca 2 mesiacov vypovedal. Mal preto dostatok aj časového priestoru sa s obhajcom o takomto postupe poradiť zvlášť za situácie, že v spise sa žiadna zmienka o príslube nižšieho trestu a ani súhlas prokurátora s konaním o dohode o vine a treste nenachádza, prípadne vzniknúť voči takémuto postupu námietky. Postoj obvineného počas prípravného konania v tomto smere skôr nasvedčuje tomu, že to bol práve obvinený, kto mal záujem na uzavretí dohody o vine a treste a až v reakcii na jej definitívne odmietnutie prokurátorkou na hlavnom pojednávaní konanom 16. decembra 2016, začal spáchanie stíhaného trestného činu popierať.

V tejto súvislosti potom k porušeniu práv obvineného nedošlo ani nevypočutím vyšetrovateľa, ktorý mal obvineného v prípravnom konaní vypočúvať.

Obvinený má síce právo navrhnúť dôkazy, pričom súd je povinný sa takýmto návrhom obvineného zaoberať a buď mu vyhovieť alebo ho odmietnuť, avšak rozsah dokazovania v konaní pred súdom určuje súd, preto len samotné nevyhovenie návrhu obvineného na vykonanie dôkazu (ak sa ním súd zaoberal) dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ale ani žiaden iný nenapĺňa (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom R 116/2014).

Navyše vykonanie uvedeného dôkazu obvinený ani nenavrhol, išlo o návrh prokurátora, pričom na hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 17. júla 2017, pred pokračovaním v oboznamovaní spisového materiálu okresným súdom, obvinený nemal ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a jeho obhajkyňa uviedla, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania, ani na doplnenie oboznamovania, všetky svedecké výpovede pred súdom prebehli a ďalšie návrhy nemajú.

Nevykonaním dôkazu, a to výsluchu vyšetrovateľa, ktorý obvinený ani nenavrhol, nedošlo a ani nemohlo dôjsť k porušeniu práv obvineného.

Okrem toho krajský súd s odkazom na rozhodnutie najvyššieho súdu (sp. zn. 1TdoV/16/2011) zrozumiteľne, logicky vysvetlil, prečo nepovažoval za potrebné vypočuť dotknutého vyšetrovateľa, a to vzhľadom na to, že predmetom dokazovania v trestnom konaní vychádzajúc z ustanovenia § 119 ods. 1 Trestného poriadku sú okolnosti skutku nie jeho vyšetrovania, pričom obsah tejto úvahy súdu nižšieho stupňa, ktorú nie je možné považovať za svojvoľnú či arbitrárnu, nie je dovolací súd oprávnený preskúmať, pretože by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom plynúcej z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), text za bodkočiarkou, Trestného poriadku, v zmysle ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Navyše zákonosť postupu orgánov činných v trestnom konaní sa prezumuje, kým nie je preukázaný

opak (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2To/9/2014 z 26. novembra 2014). V prejednávanej veci okrem tvrdenia obvineného nič nenasvedčuje tomu, že by orgány činné v trestnom konaní nepostupovali pri výsluchoch obvineného v súlade so zákonom. Obvinený každú zápisnicu o týchto úkonoch na znak súhlasu s jej obsahom podpísal a všetky tri výsluchy v pozícii obvineného prebiehali za účasti obhajcu, ako garanta ochrany práv obvineného, ktorý žiadne nedostatky v postupe orgánov činných v trestnom konaní nenamietal. Okrem toho obvinený bol viac ako 20-krát súdne trestaný, čo znamená, že sa už opakovane dostal do kontaktu s orgánmi činnými v trestnom konaní, ale aj súdmi a ich postupmi, preto možno uňho dôvodne predpokladať vyššiu schopnosť ochrany vlastných práv. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že znalkyňa z odboru psychológie hodnotila intelektovú úroveň obvineného v spodnom pásme populačného priemeru, konštatovala podpriemerne rozvinutý jazykový cit, logické uvažovanie a celkovú sociálnu inteligenciu, hoci výpoveď obvineného z 5. mája 2016 zachytená do zápisnice o tomto úkone z hľadiska štylistiky a jazykového vyjadrovania by mohla nasvedčovať skôr vyššej intelektuálnej úrovni. Vychádzajúc z ustanovenia § 58 Trestného poriadku, sa do zápisnice o výsluchu obvineného nezapisuje jeho výpoveď v doslovnom znení, ale len jej podstatný obsah, a to podľa diktátu vyšetrovateľa. Teda použité výrazové prostriedky a štylistika zápisnice o výpovedi obvineného nemusia nevyhnutne odrážať intelektovú úroveň obvineného, keďže môže ísť o výrazové prostriedky a štylistiku vyšetrovateľa, vyšetrovateľ iba nesmie zmeniť význam toho, čo obvinený povedal. Za účelom kontroly totožnosti obsahového významu výpovede obvineného, zápisnicu o tomto úkone podpisuje obvinený a taktiež jeho obhajca. Obdobne tak, ak zápisnicu o výpovedi dotknutej osoby opakovane spisuje ten istý vyšetrovateľ v krátkom čase po sebe (o tých istých udalostiach) je prirodzené, že používa podobné alebo rovnaké výrazové prostriedky alebo štylistiku.

Zhrnúc vyššie uvedeného je nutné konštatovať, že postupom súdov nižšieho stupňa, na podklade ktorého odmietli vykonať dôkaz výsluchom vyšetrovateľa, nedošlo podľa názoru najvyššieho súdu k porušeniu žiadnych práv dovolateľa.

Ani najvyšší súd neuveril tvrdeniu obvineného, že si na časť skutkového deja spočívajúcu v tom, že poškodenú trikrát udrel popolníkom do hlavy, nepamätá. Obvinený detailne priebeh skutku vrátane úderov popolníkom v súlade so závermi znaleckého dokazovania z odboru zdravotníctvo, odvetvie súdne lekárstvo, dokumentujúceho zranenia poškodenej a mechanizmus ich vzniku, popísal vo svojej výpovedi prednesenej v prípravnom konaní 5. mája 2016, kedy nebol pod vplyvom alkoholu, vypovedal za prítomnosti obhajkyne a pravdivosť týchto tvrdení opakovane potvrdil vo svojich ďalších výpovediach uskutočnených v prítomnosti svojej obhajkyne, a to pred sudcom pre prípravné konanie 8. mája 2016 a potom ešte raz pri výsluchu na žiadosť obhajoby 6. júla 2016. Vzhľadom na značnú detailnosť popisu a pomernú zložitosť skutkového deja a na intelektovú úroveň obvineného v spodnom pásme populačného priemeru, na podpriemerne rozvinutý jazykový cit, logické uvažovanie, celkovú sociálnu inteligenciu a podpriemerné pamäťové schopnosti u obvineného zistené znaleckým dokazovaním z odboru psychológia, je nepravdepodobné, aby si obvinený vymyslel skutkový dej zodpovedajúci mechanizmu vzniku zranení tak, ako ho zistili znalci z odvetvia súdneho lekárstva, ani že by si ho zapamätal na podklade toho, že mu policajti poskytli informácie o jeho priebehu počas výpovede v pozícii podozrivého, kedy vypovedal bez prítomnosti obhajcu. Pokiaľ obvinený tvrdil, že pri výsluchu 5. mája 2016 mu v podstate policajti povedali ako má vypovedať, aj keď si na priebeh skutkového deja nepamätal, tomuto jeho tvrdeniu taktiež nie je možné uveriť. Obvinený v uvedený deň vypovedal v prítomnosti svojej obhajkyne, ktorá postup orgánov činných v trestnom konaní, ako to plynie zo zápisnice o tomto úkone, nenamietala, je preto nepravdepodobné, aby sa mohlo udiť to, čo obvinený naznačuje. Nič nenasvedčuje tomu, že by sa obhajkyňa spreneverila svojmu poslaniu bdieť nad dodržiavaním zákonného postupu orgánov činných v trestnom konaní pri vykonávaní úkonov trestného konania a tak chrániť práva obvineného.

Navyše je v zásade všeobecne známe, že pokiaľ niekto dlhodobo zneužíva alkoholické nápoje, môže si na časť svojho konania, ktorého sa dopustil pod ich vplyvom nepamätať. Je však nepravdepodobné, aby si obvinený pamätal na to, že sa s poškodenou naťahovali, on sa bránil, aby ho nebila, uviedol, že mali nedorozumenie, fackovala ho, škrabala, zviazal jej ruky šnúrkou a nepamätal si akurát na to, že jej

spôsobil smrteľné zranenie úderom popolníkom. O účelovosti tvrdení obvineného vo vzťahu k jeho „výpadkom pamäte“, ktorým nie je možné uveriť, nasvedčuje aj to, že obvinený na hlavnom pojednávaní na jednej strane výslovne uviedol, že si pamätá, že sa naťahovali, že sa bránil, aby ho nebila a vzápätí dodal, že sú to len dohady z jeho strany, pretože si na nič nepamätá. Je zjavné, že obvinený sa snaží aj svoje výslovné tvrdenia s jednoznačným významom „pamätám sa“ neskôr korigovať tvrdením, že ide len o dohady z jeho strany, pretože si nič nepamätá, čo nasvedčuje jeho snahe prispôsobiť svoje tvrdenia a dôkaznú situáciu tak, aby vyznela v jeho prospech.

Okrem toho, ako na to už správne poukázal aj krajský súd, obvinený nebol odsúdený na podklade jeho výpovede z prípravného konania. Táto jeho výpoveď (z 5. mája 2016), ktorá nebola učená pod vplyvom alkoholu, bola prednesená za prítomnosti obhajkyne, je súčasťou reťaze dôkazov, ktoré vine obvineného nasvedčujú a tvoria ju okrem už spomínanej výpovede obvineného, závery znaleckého dokazovania z odvetvia súdneho lekárstva popisujúce mechanizmus vzniku zranení poškodenej v súlade s výpoveďou obvineného, závery znaleckého dokazovania z odboru psychológia popisujúce štruktúru osobnosti obvineného, jeho intelektovú výbavu, ale aj motív konania spočívajúci v charakterových vlastnostiach obvineného a konkrétnej situácie, teda v agresívnom riešení konfliktu u psychicky labilnej, citovo málo vybavenej osoby s problémom s alkoholom, u ktorej je ľahko aktivovateľná agresivita, ďalej spomínanú reťaz dôkazov tvoria výpovede svedkov A. N. a N. E. popisujúcich v súlade s výpoveďou obvineného, že obvinený zostal v chatke s poškodenou, ako aj výpoveď svedka Ing. Z. C., zisťovateľa požiaru, ktorý konštatoval, že na mieste požiaru neboli nájdené nedopalky cigariet, horľavé materiály, chatka nebola napojená na žiadne inžinierske siete, sviečky a kahance sa nachádzali mimo ohniska požiaru, preto pri definovaní príčin požiaru sa priklonil k záveru, že požiar nevznikol samovoľne, ale bol úmyselne založený, pričom v jeho výpovedi neboli zistené žiadne rozpory, jeho tvrdenia obvinený len dezinterpretuje v snahe vyvolať dojem existencie rozporov.

V zásade celá snaha obvineného smeruje k preukázaniu, že to nebol on, kto poškodenej spôsobil smrteľné zranenia tým, že ju udrel popolníkom. Z vykonaného dokazovania je však zjavné, že obvinený zostal s poškodenou v chatke sám, pripustil, že s poškodenou mal konflikt, naťahovali sa, o čom svedčí aj škrabanec na tvári obvineného, teda nepochybne bezprostredne pred smrťou poškodenej bol v jej blízkosti a „naťahoval sa s ňou“, je nepravdepodobné a nič tomu nenasvedčuje, že by počas hádky a konfliktu obvineného s poškodenou vošla do chatky ďalšia, tretia osoba, ktorá bez akéhokoľvek motívu opakovane udrela poškodenú popolníkom, spôsobilá jej tak smrteľné zranenia a odišla. Za takýchto okolností sa alternatíva, že poškodenú usmrtila tretia neznáma osoba, javí byť nereálna a reálnym sa zdá byť variant, že poškodenú mala usmrtiť osoba, ktorá s ňou zostala v chatke sama a mala s ňou konflikt, teda obvinený. Navyše obvinený pri svojom výsluchu na najvyššom súde pred rozhodnutím o jeho vzatí do väzby (7. júna 2022) uviedol, že si je vedomý toho, že sa trestného činu dopustil, nie však vraždy, nikoho nechcel zavraždiť, poškodenú mal rád. Ak však obvinený udrel opakovane poškodenú masívnym popolníkom do hlavy, bol minimálne uzročený s tým, že jej môže takýmto spôsobom smrť spôsobiť [§ 15 písm. b) Trestného poriadku].

Nebolo taktiež možné prisvedčiť námietke dovolateľa, že jeho konanie bolo potrebné posúdiť nanajvýš ako trestný čin opilstva podľa § 363 Trestného zákona, keďže predpokladom aplikácie tohto ustanovenia je skutočnosť, že obvinený sa požitím návykovej látky privedie do stavu nepríčetnosti, čo v prejednávanej veci znamená, že obvinený by musel konať v stave patickej opitosti, ktorú však znalec z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria MUDr. Q. Z. u obvineného nezistil. Pokiaľ obvinený v tejto súvislosti namietal, že dotknutý znalec nedisponoval informáciou, že „mal výpadky pamäte“, keďže v prípravnom konaní túto skutočnosť nezmiene, naopak predstieral, že si na priebeh skutku pamätá, čo mohlo mať vplyv na jeho závery, k tomu je potrebné uviesť, že v prvom rade s ohľadom na už vyššie uvedené, nie je možné tvrdenia obvineného o nepamätaní si na priebeh skutku akceptovať, uveriť im, navyše znalec si urobil sám svoje vyšetrenie dovolateľa, v rámci ktorého sa obvinený vyjadril aj ku skutku, pričom ako to vyplýva z posudkovej časti znaleckého posudku, ale aj vyjadrenia znalca na hlavnom pojednávaní (26. mája 2017), pomerne presne popísal spôsob vykonania i chronológiu trestného činu, z čoho vyvodil záver, že obvinený nekonal v patickom afekte. Nebolo preto v tejto súvislosti podstatné, či z obsahu spisu plynie, že obvinený si na priebeh skutku pamätá alebo nie,

podstatné bolo, že pred znalcom obvinený spáchanie trestného činu popísal tak, že znalec dospel k záveru, že nekonal pod vplyvom patického afektu. Znalec sa v tejto súvislosti na dotknutom hlavnom pojednávaní (26. mája 2017) vyjadril, že výpoveď obvineného v prípravnom konaní jednoznačne nebola podstatným prvkom pre stanovenie záverov jeho znaleckého posudku.

Vo vzťahu k námietkam obvineného, že v prvom stupni rozhodoval vylúčený sudca súdu prvého stupňa, sa žiada uviesť, že porušenie trestu zákazu pobytu uloženého dotknutým sudcom, zo strany obvineného pochybnosti o nezaujatosti uvedeného sudcu nevyvolávajú. Spomínaná námietka stojí mimo rámca dôvodov vylúčenia sudcu z vykonávania úkonov trestného konania podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku, vzhľadom na to, že porušenie trestu uloženého súdom nezakladá u sudcu, ktorý vo veci rozhodoval žiaden pomer k veci, obvinenému, jeho zástupcom, ale ani k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Taktiež nič nenasvedčuje pravdivosti tvrdenia obvineného, že sudca súdu prvého stupňa mu v rámci predbežného pojednania obžaloby vopred povedal, aký trest mu má v úmysle uložiť, čo by malo nasvedčovať jeho zaujatosti, keďže táto skutočnosť neplynie z obsahu zápisnice o tomto úkone a takýto postup súdu obvinený a ani jeho obhajkyňa pri predbežnom pojednaní obžaloby, ale ani na následnom hlavnom pojednávaní, ako to plynie z obsahu zápisníc o týchto úkonoch, nenamietali.

Pokiaľ ešte obvinený v podanom dovolaní vo vzťahu k zaujatosti sudcu súdu prvého stupňa odkazoval na svoje predchádzajúce písomnosti podané ešte v základnom konaní, k tomu je potrebné uviesť, že v dovolacom konaní sa v zmysle § 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku uplatňuje tzv. obmedzený revízny princíp, podľa ktorého rozsah a hĺbka dovolacieho prieskumu je určená výhradne obsahom dovolania. Osoba oprávnená na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku teda musí v dovolaní špecifikovať, ktorú časť rozhodnutia napáda (či spochybňuje zákonnosť rozhodnutia ako celku, alebo len niektorý/é z jeho výrokov; prípadne aj konanie, ktoré predchádza tomu zodpovedajúcej časti), a v nadväznosti na to uviesť konkrétne chyby, ktoré majú nezákonnosť dotknutej časti rozhodnutia zakladať. Zodpovednosť za kvalitu podaného dovolania tak znáša sám dovolateľ (kvalifikovane zastúpený obhajcom), keďže iba ten svojimi námietkami určuje mantinely prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu; najvyšší súd nemôže na seba preberať vlastnú aktivitu dovolateľa a iniciatívne zisťovať chyby v napadnutom rozhodnutí alebo aj v jemu predchádzajúcom konaní, ktoré by zodpovedali niektorému z prípustných dovolacích dôvodov. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe pritom zároveň platí, že viazanosť najvyššieho súdu dôvodmi podaného dovolania v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa netýka ich formálno-právneho uplatnenia v zmysle § 371 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku, ale vecných chýb, ktoré dovolateľ v podaní namietol (rozhodnutie najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke pod č. 120/2012). Dovolacie konanie je teda výsostne návrhovým konaním, nie je preto úlohou dovolacieho súdu domýšľať si, či hľadať, v čom by mohli spočívať konkrétne dôvody obvineného námietok (primerane napríklad rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 518/2019).

Navyše dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 57/2007).

Preto pokiaľ obvinený sám nepovažoval námietky prednesené pred súdmi nižšieho stupňa za tak významné, aby ich zopakoval v podanom dovolaní, nejde o námietky, ktoré by mohli mať zásadný vplyv na jeho postavenie.

Vzhľadom na to, že najvyšší súd zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu s tým, aby odvolací súd vec opätovne prejednal a rozhodol, sú námietky týkajúce sa trestu v zásade predčasné. Každopádne dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je naplnený až vtedy, keď súd nižšieho

stupňa uloží taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa alebo uloží trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Otázka primeranosti je trestu je však z dovolacieho prieskumu s ohľadom na uvedené zákonné ustanovenie vylúčená.

Týmto rozhodnutím dovolacieho súdu sa vec dostala do štádia odvolacieho konania, v rámci ktorého, ako to už bolo vyššie uvedené bude krajský súd povinný opätovne rozhodnúť o odvolaní obvineného.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie bolo podané len v prospech obvineného P. C., a preto bude krajský súd v ďalšom konaní limitovaný zásadou zákazu reformatio in peius v zmysle § 391 ods. 2 Trestného poriadku.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, alebo bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81.

Na základe doteraz zabezpečených dôkazov možno, podľa názoru najvyššieho súdu, urobiť záver o tom, že z nich plynúce skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bola na obvineného P. C. podaná obžaloba, bol spáchaný, pričom je nepochybné, že má znaky trestného činu a sú tu dôvody na podozrenie, že ho spáchal obvinený P. C..

Aj podľa názoru najvyššieho súdu doposiaľ vykonané dokazovanie a z neho plynúce skutočnosti, opierajúc tento záver najmä o výsledky znaleckého dokazovania z odvetvia súdneho lekárstva popisujúce mechanizmus vzniku zranení poškodenej v súlade s výpoveďou obvineného z 5. mája 2016, závery znaleckého dokazovania z odboru psychológia popisujúce štruktúru osobnosti obvineného, jeho intelektovú výbavu, ale aj motív konania, výpovede svedkov A. N. a N. E. popisujúcich v súlade s výpoveďou obvineného, že obvinený zostal v chatke s poškodenou, ako aj výpoveď svedka Ing. Z. C., zisťovateľa požiaru, ktorý sa pri definovaní príčin požiaru priklonil k záveru, že požiar nevznikol samovoľne, ale bol úmyselne založený a vyjadrenie obvineného pri jeho výsluchu na najvyššom súde pred rozhodnutím o jeho vzatí do väzby (7. júna 2022), že si je vedomý toho, že sa trestného činu dopustil, nasvedčujú tomu, že obvinený P. C. sa mal žalovaného skutku v podstate tak, ako sa mu obžalobou kladie za vinu, dopustiť.

Jedna z materiálnych podmienok rozhodovania o väzbe, a to dôvodnosť trestného stíhania, bola teda vo vzťahu k obvinenému P. C. splnená, pričom u obvineného existujú aj dôvody väzby plynúce z ustanovení § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku, teda obava, že v prípade prepustenia obvineného z väzby na slobodu, by mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu a obava, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti.

Dôvod takzvanej útekovej väzby [§ 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku] je podľa názoru najvyššieho súdu u obvineného P. C. opodstatnený tým, že obvinený má evidovaný trvalý pobyt bezdomovca, nemá stále bydlisko, podľa jeho vlastného vyjadrenia viedol niekoľko rokov túlavý spôsob života, a to aj v Českej republike. Navyše obvinenému hrozí v prejednávanej veci vysoký trest.

Za opodstatnený považoval najvyšší súd aj dôvod takzvanej preventívnej väzby [§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], a to tým, že obvinený má v odpise registra trestov viac ako 20 záznamov, čo znamená, že v minulosti sa už trestnej činnosti rôzneho charakteru, a to tak majetkového, ako aj násilného, dopustil, čo nasvedčuje tomu, že obvinený má ľahostajný prístup k dodržiavaniu všeobecne záväzných a všeobecne akceptovaných pravidiel správania sa a jeho sklonom k páchaniu trestnej činnosti. Navyše obvinený nemá pravidelný stály príjem.

Uvedené konkrétne skutočnosti potom obavu z možného pokračovania spomínaného obvineného v páchaní trestnej činnosti, ako aj obavu, že by mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, nepochybne opodstatňujú. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že obvinený mal zdediť majetok, predaj ktorého by mu mal na určitú dobu zabezpečiť zdroj príjmu, keďže táto skutočnosť nie je spôsobilá vyššie uvedenú obavu eliminovať. Napokon obvinený sám uviedol, že bezdomovcom bol z vlastnej vôle, napriek tomu, že mal iné možnosti.

Napokon pri rozhodovaní o väzbe súd môže riziko konania zakladajúceho väzobný dôvod len odhadovať (prognózovať), a preto nie je nevyhnutne potrebné, aby zo strany väzobne stíhaných obvinených k takýmto konaniam alebo pokusom o ne došlo. Akceptácia takéhoto názoru by zbavovala väzbu jej preventívneho a zabezpečovacieho charakteru (primerane rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 67/2013, I. ÚS 162/2016).

Najvyšší súd zároveň dospel k záveru, že väzbu obvineného P. C. nie je možné dohľadom probačného a mediačného úradníka nahradiť.

Dotknutý obvinený je v prejednávanej veci stíhaný pre obzvlášť závažný zločin.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ak je daný dôvod väzby, okrem dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) alebo ods. 3 písm. b), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

c) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávanej prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 80 ods. 2, veta tretia, Trestného poriadku ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a), c) alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu.

V prejednávanej veci najvyšší súd žiadne výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by väzbu naposledy spomínaného obvineného umožňovali nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka, či iným inštitútom predpokladaným Trestným poriadkom, nezistil.

Napokon vyššie uvedené väzobné dôvody (túlavý spôsob života, početné predchádzajúce odsúdenia) považuje najvyšší súd za natoľko závažné, že inštitúty predpokladané Trestným poriadkom, ktoré by mali nahradiť väzbu obvineného (mimo uzavretého väzobného režimu), by ani v súčasnom štádiu trestného stíhania neboli dostatočne účinným prostriedkom na to, aby dovolateľovi v úteku či skrývaní sa alebo pokračovaní v trestnej činnosti zabránili.

Zároveň najvyšší súd určil, že obvinený bude väzbu vykonávať v Ústave na výkon väzby Bratislava s tým, že väzba začal plynúť okamihom zrušenia rozhodnutia, ktorým mu bol právoplatne uložený trest odňatia slobody.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.